

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

REDAKCJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 38, telefon Nr. 50

Pod kierunkiem

ZYGMUNTA TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA

Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej. Cena 3 kop

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

2-ga Aleja Nr 43.

TEATR „ODEON”

W. Rzenińskiego (Najstarszy w Królestwie) Od soboty 25 do wtorku 28 Czerwca (włącznie)
Zupełna zmiana programu!

Marsylja (ciekawe zdjęcia z natury) **Życie duńskiego włościanina** (zdjęcia z natury) **Koko żołnierzem** (komiczny) **Retort ukochanej dramy** w wykonaniu najlepszych artystów: scen amerykańskich **Mata swawolnica** (komiczny) **Sumienie szalonego z życia sędziego śledczego** (dramat w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych teatrów paryskich“) **Zbrodnia Kubusia** (komiczny)

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w afiszach i programach. —

Od szeregu lat stosuję naturalną wodę gorzką FRANCISZKA JÓZEFA również w klinice, jak i praktyce prywatnej, działa bowiem szybko, niezawodnie i bez bólu.

Profesor G. Bacelli.
Dyrektor kliniki lekarskiej król.
Uniwersytetu w Rzymie.

Nie możemy nie podkreślić na tem miejscu faktu, że w obecnym wzmocnionym ruchu wśród naszych rolników, przede wszystkim wśród włościan, okazują się w dużym stopniu skutki zeszłorocznej Wystawy częstochowskiej. Ona wiele, bardzo wiele rzeczy, o których się mówi tylko, pokazała wyraźnie i realnie. A fakta zawsze działają silniej niż słowa.

W tym ruchu wystawowym miast nasze wcale warstwie rolniczej nie ustępują. Z natury rzeczy wystawy miejskie, więc przede wszystkim przemysłowe, jako więcej ekspansywne, muszą być mniej liczne. Mimo to szereg wystaw miejskich jest bardzo spory, a ich jakość bardzo rozmaita. Przypien jeszcze nadmienić należy, że Wystawa ruchoma przez swe podróże obecne i późniejsze obejmuje kraj cały i utrzymuje kontakt z cesarstwem.

Tegoroczny ruch wystawowy, jako tylko szereg ogniw w łańcuchu podobnych czynów, nie może być uważany jedynie za porwy chwilowy i jest do wódem, sam przez się, przez swoją ilość i jakość, że ma rację bytu. Ludzie tem wszystkim się interesują i biorą w tem żywy udział. Jeżeli dodamy do ruchu wystawowego przejawy takie, jak zmagający się ruch współdzielczy, nowe gałęzie przemysłu rodzimego itp., to musimy uznać, że praca nad ekonomicznym podniesieniem kraju zapanowała głęboko korzenie i znajduje się na dobrej drodze.

Stf. Z

Wycieczka na Chełmszczyznę.

Prasa petersburska mało, jak dotąd, zwraca uwagi na wycieczkę nacjonalistów rosyjskich do Podlasia i Chełmszczyzny, i przestaje niemal wyłączenie na krótkich telegramach agencyjnych, notujących skwapliwie bankiety, obrady i mowy. Wyjątek stanowi „Riecz”, która zamieściła dłuższą relację z pobytu nacjonalistów rosyjskich w Białej Siedleckiej.

Przygodny korespondent organu kandydów opisuje przyjęcie gości petersburskich na dworc kolejowym i stręskadza mowy wygłoszone przez urzędników z Białej i przez hr. Bobrińskiego podczas obiadu. Mowy te tchnęły faszem i nienawiścią i brzmiały — nieszczerze.

Nierównie większe wrażenie zrobiły przemówienia delegacji włościańskich z różnych stron Podlasia i Chełmszczyzny.

Delagacji parafii prawosławnych, pisze korespondent „Rieczy”, było trzydzieści dwie, po czterech ludzi w każdej. Twarze pociągłe, oczy szare, małe, splecione z boków głowy... Mówią, gorączkują się, śpieszą, przeszkadzają sobie wzajem. Skargi wciąż te same: Katolicy uciskają, zmuszają do świętowania świąt katolickich i przeszkadzają obchodzić prawosławne; biją, złorzeczą. Obywatele ziemscy nie dają prawosławnym drzewa z lasu, nie pozwalają pasać bydła. Trzeba się rozgraniczyć z obywatelami... Chcemy się przyłączyć do Rosji.

— Ale przecież obywatele zostaną ci sami?
— Nie może to być... Trzeba, żeby obywatel nie uciskał.

— A cóż ważniejsza? Czy rozgraniczyć się z obywatelami, czy wyodrębnić się w gubernję chełmską.

Drapie się w tył głowy (rosyjskie przyzwyczajenie—drwi korespondent gazety „Riecz”—ważny to szczegół etnograficzny!) Namyśla się. Ogląda się bojaźliwie.

— Niby, oddzielić się może rzecz ważniejsza.

— Czemu?
— Wtedy się i z obywatelem rozgraniczymy. Ziemię majoratową nam. A obywateli „wont”... Jakże! Wydzielić się nam trzeba... Żyć już dalej nie sposób.

WSKAZÓWKI dla WYCHODZCÓW.

Jedną z najważniejszych rzeczy dla naszych wychodźców zamorskich jest odpowiedni stan zdrowia, zgodny z su-

rolniczych, które w tym roku już się w kraju odbyły lub mają jeszcze odbyć, jest trzydzieści dziewięć. Do tego zaś dołącza się drugi objazd Wystawy ruchomej, wystawa miast—ogrodów i pracy kobiet w Warszawie, wystawy przyrodnicze, projektowane wystawy budowlana i krawiecka itd.

Jest to objaw, który świadczy o dużej i coraz bardziej zmagającej się żywotności na polu pracy nad ekonomicznym podniesieniem kraju. Trzeba podkreślić, że najwyższy udział bierze w tej pracy ta warstwa narodu, która jest u nas najliczniejsza i na której bogactwo kraju przede wszystkim się opiera, a która dotąd grzeszyła zwykle apatią i brakiem czynu—warstwa rolnicza. Trzydzieści dziewięć pokazów rolniczych w jednym roku to czyn duży i imponujący, a dowodna zasługa naszych kółek i towarzystw rolniczych.

W pracy w towarzystwach rolniczych biorą równy udział drobny rolnik na kilkumorgowej poojcowskiej glebie i właściciel ogromnych latyfundiów. Już to samo nie może zostać bez wpływu na szersze a mniej oświecone warstwy. Widzą, że jeden i ten sam jest cel dążeń wszystkich, rozumnie i po obywatelsku pojęty, i jedna droga do niego dla wszystkich. Jeszcze większą a równo dodatni wpływ wywiera, jeżeli dążenie do tego celu jest uwiecznione pomysłnymi rezultatami. A takie rzeczy zdarzają się coraz częściej. Czyż potrzeba lepszego i bardziej wrzuszającego dowodu, jak owo powiedzenie włościanina na kursach rolniczych w Częstochowie, że dziś z dwudziestulkami morgów ziemi, po bytności po raz trzeci na kursach, zbiera więcej niż dawniej z sześćdziesięciu morgów?—Zrozumienie potrzeby oświaty i szczerzej pracy coraz bardziej pogłębia się w ludzie naszym.

LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC
Przyjmuje podczas lata w CZĘSTOCHOWIE I Aleja №10 dom p. Rajchero-rodziennie od 9—3 po popołudniu bez przerwy w Ostrowach zaś w domu p. Rataja od 4 1/2 do 6 wieczór.
Polecia Nr. 1 swego wydawnictwa, poświęconego krzewieniu zasad zębocznictwa wśród mas najszerszych p. t. „Ogólne zasady pielęgnowania zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k. Zadać w księgarniach! 20

LEKARZ-DENTYSTA Artur Broniatowski
przyjmuje codziennie od 9—1 i od 3—7 p. p.
I Aleja Nr. 8 pierwsza piętro dom p. Rygockiej.

Leczenie chorób zębów i jamy ustnej
MARJANA PUCHAŁSKIEGO
w Częstochowie III aleja, 57 wprost kościoła po Marjawi. Zarządzający lekarz d-ta **B. MBSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

Ruch wystawowy.
—x—
Najznamienniejszym przejawem chwili obecnej u nas w kraju jest silny i do niedawna niebywały ruch wystawowy. Należy zwrócić uwagę, że samych pokazów

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
Częstochowa, Aleja III-ga, dom własny.
Pierwszy Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski
Założony w roku 1887 WYKONYWA RZĘBY POMNIKI ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJE
Telefon 288

RYDZEWSKI i S-ka
Instalacje: Oświetlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanalizacja, wodociągi, wapie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatr 13
TELEFON 11

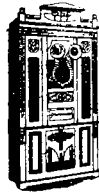

!ORKIESTRJONY!

== WAŻNE ==

dla restauratorów, właścicieli kawiarni, trakt-
jerni, domów zajezdnych i t. p. zakładów.-

!ORKIESTRJONY!

== WYRÓB CZESKI ==

poleca:

Wyłączny przedstawiciel **ZDZISŁAW RYLSKI**
Częstochowa: Aleja II Nr. 83 Tel. 93.

„LECH” Kantor Przewozowy

Aleja 3-cia № 55, telef. 823.

Uskuteczna szybko i dokładnie przewoza daki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantory otwarty od 9 rano do 7 wieczór.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny

Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica

Kantory mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18 w oficynie na lewo (parter). Telefon 38.
W zakres operacji wchodzi: cienie i ekspedycja towarów przywozowych i wywozowych na warunkach najprzystępniejszych. 448-180-2

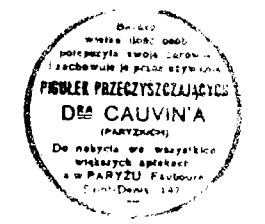
?
DLACZEGO
Paryżanki nigdy nie starzeją się?

Ważnik młodości!
Białe, Świeże, Gładkie oraz niezmierzany
które znakomicie konserwują cerę i nadają jej
„Florence”
Kremu, Pudru i Mydła
ze Paryżanki stale używają
DLATEGO

WARTAWA, MARZĄCZOWSKA, 130, TEL. 82-38.
Przedstawiciel na Czeskim i Krosnem Józef Pruszycki
Do nabycia w składach aptecznych. Opis wysła darmo. Wzi

Dom Handlowy
„W. Chruścielski” w Piotrkowie,
Kaliska 36, poszukuje zdolnych
sprzedawców maszyn do szycia
Wymagana kaucja. 4-2-1299

OKULISTA
Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki
Okulistycznej
zamieszkał w Częstochowie przy ul.
Teatralnej № 13 w domu p. Konowej
Przyjmuje chorych na oczy od 10-12
rano i od 5-6 po południu.

Centralna Stacja Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacyjny

Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego,
dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po ce-
nach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie

Tow. Akc. „Fr Karpiński w Warszawie,”
Ul. Elektoralna 35, tel. 600
poleca
KARPIŃSKIEGO
MYDŁO ALKALICZNE
do mycia twarzy u osób z cerą tłustą, połyskującą, skłon-
ną do wągrów i pryszczy, oraz przy łuszczeniu się skóry.
Cena kop. 40 za szt.

W WYPADKACH UPORCZYWSZYCH UŻYWAĆ NALEŻY
KARPIŃSKIEGO
MYDŁA ALKALICZNEGO Nr 2
Cena kop. 40 za szt.

Karpińskiego Mydło Ogórkowe
hygieniczne, usuwające opaleniznę i piegi
Cena kop. 50 za szt.

Karpińskiego Mydło Neutralne
znakomity środek higieniczny do pielęgnowania twarzy,
rąk oraz ciała u dzieci.
Cena kop. 40 za szt.
Żądać wszędzie.

Skład wyrobów tabaczknych
R. PRUSZKOWSKI

Aleja II róg Teatralnej poleca z ustępiem 10% na I gatunkach
tytonie fabryk: Kalinowski i Przepiorkowski Warszawa; T-wa Gaba
Moskwa; T-wa M. J Bostanżoglo Moskwa; F. Reinhardt Moskwa; T-wa
Saatzy i Mangubi Petersburg; Mündel C-o Ryga; A. J. Majkapa.
Ryga; Aszkinazy Symferopol; Mesakudi Kiercz; Szyszman i Daro
cza Wilno; Sarała Połtawa; Otoman Petersburg; B-ci Aslanidi Rostów;
T-wa Rostowsko Dońskiej F-ki Tytoniu Rostów; Kuznarew Rostów;
Stamboli Teodozja; Popow Odessa; Babadagły Odessa;
B-ci Kogen Kijów; B-ci Hoffin Symferopol;
gilzy różnych formatów najlepszej polskiej fabryki
J. MARCHĘLSKI w Warszawie, z oryginalnych fran-
cuskich bibulek Abadie.

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

Z powodu gruntownego
odnowienia **KINEMATOGRAF**
„OAZA”
zostaje zamknięty do Sierp-
nia r. b. 2-1-1318

Do wynajęcia 2 pokoje z kuch-
nią Teatralna 19-a wiodo-
mość u Bergmana II Aleja № 22
3-1-1317

Dom za 8 tysięcy rb. do
sprzedania w dobrym
punkcie miasta. Wiadomość w
Administracji „Gazety” 3-1-1316

Udzielam lekcji mate-
matyki do
średnich i wyższych zakładów nau-
kowych i do egzaminów popraw-
czych powakacyjnych. Cerkiewna
9. m. 8. 3-1-1307

Sklep spożywczy sprzedam
dla zmiany interesu
targi dobre Wieluńska. 28. 1305

Pomocnik buchaltera i korespon-
denta, kawaler posia-
dający wykształcenie szkoły hand-
lowej oraz kilkolatnią praktykę,
poszukuje posady w biurze fabry-
cznym lub instytucji finansowej
oferty sub „Handlowiec” w reda-
kcji. 1283

Pokój umeblowany do wynaje-
cia III aleja 71. 3-1290

Panie i Panny!
„Spójrzycie na twarz i ręce moje, a prze-
konacie się o zdumiewającym rezultacie codzien-
nego użycia idealnego wynalazku 869
Mydło „FLORA”
D. Hartmana, w Wiedniu
Tak odpowiada na zapytanie jedna z najsłyn-
niejszych artystek wiedeńskich
PIEGI, PRYSZCZE i wszelkie wysepki już po
lygodnowem użyciu stanowiąc bezpowrotnie znikają.
Tysiące podziękowań
Tylko z oryginalnym podpisem wyznawcy „D. Hartman. Wien”
i w czerwonym opakowaniu. Żądać w składach aptecznych i
perfumerjach. Cena większego kawałka 75 k., mniejszego 50 k.
Główny skład u Ludwika Hartmana w Sosnowcu.

!! Żądajcie wszędzie !!
Ostatni wynalazek perfumeryj
T-wa S. I. Czepelewiecki i S-wie
Nową Wodę Kwiatową
w ozdobnych kryształowych flakonach po rs. 1.00
„Rose la France” „Świeże siano”
„Wony groszek” „Kwitnący wrzos”
„Sada Jacco” „Kwitnący hiacynt”

Do sprzedania ostkowitzkie skie-
lone powe urządzenie
i kocioł montowany z kranem Ulcia
Szkolna № 22 1298

Wyprzedzą
Pocztówek, perfumeryj, spinek i t. p.
ustępem 10%, J. Sliwińska II Ale
40. 3-1-1296

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43—w Zawierciu księ-
garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb.
: kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z prze-
syłką pocztową, lub z odnośnieniem do domów. **Ceny ogłoszeń:** Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40
po tekście k. 15, obok tekstu (nadstawne) k. 50 nekrologi k. 20
Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20